

gemeente
Zoetermeer

> Retouradres Postbus 15, 2700 AA Zoetermeer

Aan de Rekenkamercommissie

Bezoekadressen

Engelandlaan 502
2711 EB Zoetermeer
Stadhuisplein 1
2711 EC Zoetermeer

Postadres

Postbus 15
2700 AA Zoetermeer

Telefoon 14 079

www.zoetermeer.nl

Datum

30 januari 2023

Uw kenmerk

Ons kenmerk

2022-108537

Bijlagen

1. Rekenkamer onderzoek
2. Bestuurlijke nota

Onderwerp: Bestuurlijke reactie rekenkameronderzoek Ondernijning

Geachte Rekenkamercommissie,

In 2018 is het college van burgemeester en wethouders (hierna: college) gestart met de aanpak van ondernijnde criminaliteit (hierna: aanpak). Mede aanleiding hiervoor was een reeks ernstige geweldsincidenten met betrekking tot horecagelegenheden. De aanpak heeft z'n vruchten afgeworpen. Veel malafide (horeca)ondernemingen zijn vertrokken uit de stad. De aanpak van ondernijning staat zowel landelijk als lokaal hoog op de politieke agenda en is één van de speerpunten van het veiligheidsbeleid van de gemeente Zoetermeer. Ondernijning is vaak niet direct zichtbaar maar kan grote gevolgen hebben voor de samenleving. Het college is daarom van mening dat dit thema zeker de nodige aandacht moet krijgen.

Het college is verheugd over het feit dat de Rekenkamercommissie onderzoek heeft laten uitvoeren naar de bestuurlijke aanpak van ondernijning. Met belangstelling heeft het college kennisgenomen van het onderzoeksrapport *Ondernijning* en de daarbij behorende bestuurlijke nota. In deze bestuurlijke reactie reageert het college op de conclusies en aanbevelingen uit het onderzoeksrapport.

Het college heeft kennisgenomen van de conclusies uit het onderzoeksrapport. De conclusies zijn helder en tonen aan dat er binnen de aanpak nog ruimte is voor verbetering. Een voorbeeld hiervan is het ontbreken van integraal beleid en de achterstand die is ontstaan met betrekking tot het Bibob-beleid. Het college is voornemens om op korte termijn een Bibob-coördinator aan te stellen. Het aanstellen van een Bibob-coördinator helpt om de inzet van de wet Bibob uit te rollen binnen de hele ambtelijke organisatie.

Het college merkt verder op dat het zich bewust is van het feit dat sociaal-economische en situationele factoren zoals de sociaal-economische kwetsbaarheid en de goede bereikbaarheid van de stad, de stad ook aantrekkelijk maakt voor ondernijnde praktijken. Het college vindt dit een belangrijke conclusie uit het onderzoeksrapport. Verder neemt het college kennis van de

conclusie dat er in Zoetermeer minder fte beschikbaar voor de aanpak van ondermijning dan vergelijkbare gemeenten.

Het college is van mening dat er in korte tijd veel stappen zijn gemaakt binnen de aanpak maar er is nog een lange weg te gaan. Het structurele budget dat door de gemeenteraad beschikbaar is gesteld komt de aanpak ten goede en is een goede eerste stap in de juiste richting. Het college is zich ervan bewust dat dit structurele budget ervoor zorgt dat de aanpak kan worden voortgezet in de huidige vorm. Het budget biedt geen ruimte om ook op andere thema's de focus te leggen. Al merkt het college op dat in de gemeente reeds twee data-analisten voor het thema zorgfraude werkzaam zijn. Dit thema heeft dus wel de aandacht van het college.

Tot slot kan het college zich vinden in de conclusie dat de aanpak gefragmenteerd is. Het college is het echter niet eens met de opmerking dat niet alle relevante informatie de regisseur ondermijning bereikt. Het college is van mening dat regisseur ondermijning goed is gepositioneerd en korte lijnen heeft binnen de ambtelijke organisatie en met andere belangrijke externe partners. Het college ziet wel, net als de onderzoekers, dat de aansturing tegen de capacitaire grenzen aanloopt en dat daar een kwetsbaarheid zit.

Het college heeft daarnaast met veel belangstelling kennisgenomen van de aanbevelingen uit het onderzoeksrapport. In het onderzoeksrapport wordt onderscheid gemaakt tussen de aanbevelingen aan de raad en het college (1 en 2) en aanbevelingen aan het college (3 en 4). Hieronder volgt een opsomming:

- 1. Werk aan een integrale aanpak van ondermijning, waarin een heldere visie wordt gekoppeld aan de inzet en betrokkenheid van de relevante ambtenaren (nadrukkelijk ook van andere afdelingen dan VVH). Blijf werk maken van preventie en pak de criminaliteit aan met handhaving door veiligheid te incorporeren in het wijkgericht werken.*
- 2. Onderken dat ook leden van het gemeentebestuur en ambtenaren doelwit kunnen zijn van ondermijnende activiteiten. Zorg ervoor dat signalen van misplaatste beïnvloeding (of vermoedens daarvan) in vertrouwen met elkaar besproken kunnen worden.*
- 3. Richt de ondermijningsaanpak niet alleen op daders, maar heb ook oog voor mensen die zowel dader als slachtoffer zijn. Zorg ervoor dat informatie over de grenzen van het sociaal domein en de OOV-organisatie heen gedeeld wordt. In dit kader verwijst de rekenkamercommissie naar de bestuurlijke nota in het onderzoek Veiligheid en zorg, waarin enkele observaties (zie kader hieronder) ten aanzien van het Sociaal Domein zijn geformuleerd, onder andere op het gebied van gegevensdeling.*
- 4. Organiseer positieve coalities en publiek-private samenwerking met bonafide (georganiseerde) ondernemers en intern met Economische Zaken en Ruimtelijke Ordening, zodat de anonimiteit en daarmee speelruimte (met name op bedrijventerreinen) voor criminelen vermindert.*

Naar aanleiding van de aanbevelingen uit het Rekenkamer onderzoek geeft het college per aanbeveling de volgende reactie geformuleerd:

1. Het college kan zich vinden in deze aanbeveling en neemt deze aanbeveling over. Het college heeft de ambitie om de visie met betrekking tot de integrale aanpak van ondermijning te laten terugkomen in de vorm van een uitwerking van de aanpak.
2. Het college is zich al een aantal jaar bewust van het feit dat het gemeentebestuur en ambtenaren doelwit kunnen zijn van ondermijnende activiteiten. Het college heeft daarom meegewerkt aan een weerbaarheidsscan (uitgevoerd door het Regionaal Informatie en Expertise Centrum). Deze weerbaarheidsscan heeft inzicht gegeven in de weerbaarheid van de organisatie tegen ondermijning. De aanbevelingen die hieruit voort

zijn gekomen zijn meegenomen in de aanpak. Daarnaast is bewustwording een terugkerend onderdeel binnen de aanpak van ondermijning. Een recent voorbeeld is de *Roadshow Ondermijning* die heeft plaatsgevonden op 3 oktober 2022. De aanbeveling uit het onderzoeksrapport wordt al uitgevoerd.

3. Het college is een groot voorstander van een nauwe samenwerking tussen het Sociaal Domein en team Openbare Orde en Veiligheid. In het nieuwe veiligheidsbeleid komt dit tot uitdrukking. Het delen van informatie is, in het kader van privacywetgeving, in sommige gevallen lastig. De (juridische) mogelijkheden moeten onderzocht worden. Het college kan zich deels vinden in deze aanbeveling. Het college is daarom voornemens om uit te zoeken op welke manier de samenwerking met het Sociaal Domein (onder andere op het gebied van gegevensdeling) kan worden geïntensiveerd in het kader van de aanpak.
4. Het college kan zich vinden in deze aanbeveling en neemt deze aanbeveling over. Vanuit de aanpak van ondermijning is al een begin gemaakt met het opstarten van ondernemerscollectieven op de bedrijventerreinen. Deze aanbeveling sluit daarop aan.

Het onderzoeksrapport *Ondermijning* heeft het college waardevolle inzichten en aanbevelingen geboden. Dit biedt het college handvatten om de aanpak van ondermijning verder te ontwikkelen en waar nodig te verbeteren.

Het college hoopt u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders Zoetermeer,
De secretaris,

i.c.

B.J. Huykman

De burgemeester,

drs. M.J. Bezuijen

